

3.11.2010

B7-0611/2010

REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

iesniegts, ņemot vērā Padomes un Komisijas paziņojumu

saskaņā ar Reglamenta 110. panta 2. punktu

par gaidāmo ES un ASV samitu un Transatlantiskās ekonomikas padomes sanākumi

Reinhard Bütikofer, Eva Lichtenberger, Yannick Jadot, Indrek Tarand, Jan Philipp Albrecht

Verts/ALE grupas vārdā

Eiropas Parlamenta rezolūcija par gaidāmo ES un ASV samitu un Transatlantiskās ekonomikas padomes sanāksmi

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Parlamenta iepriekšējās rezolūcijas par transatlantiskajām attiecībām, jo īpaši 2009. gada 26. marta rezolūciju par transatlantisko attiecību stāvokli pēc vēlēšanām ASV un rezolūciju par Transatlantiskās ekonomikas padomes sanāksmi 2009. gada oktobrī,
 - ņemot vērā 2009. gada 27. oktobrī notikušajā Transatlantiskās ekonomikas padomes (TEP) ceturtajā sanāksmē pieņemto progresu ziņojumu un 2010. gada jūnijā Madridē notikušajā Transatlantiskā likumdevēju dialoga (TLD) sanāksmē pieņemto kopīgo paziņojumu,
 - ņemot vērā Reglamenta 110. panta 2. punktu,
- A. tā kā transatlantiskā partnerība pamatojas uz tādām kopīgām vērtībām kā brīvība, demokrātija, cilvēktiesības un tiesiskums, kā arī uz kopīgiem mērķiem, piemēram, sociālo attīstību un iekļautību, atvērtu un integrētu ekonomiku, ilgtspējīgu attīstību un konflikta atrisināšanu mierīgā ceļā, un tā ir drošības un stabilitātes pamats Eiropas un Atlantijas reģionā;
- B. tā kā ES un ASV ir vadošā loma pasaules politikā un ekonomikā un tās abas ir atbildīgas par ekonomikas un finanšu krīzes un klimata pārmaiņu seku novēršanu, konfliktu risināšanu un atbrūošanu, nabadzības apkarošanu un citu Tūkstošgades attīstības mērķu sasniegšanu, cilvēktiesību un tiesiskuma aizsardzību un veicināšanu, cīņu pret terorismu un kodolieroču izplatīšanu, ievērojot starptautiskās tiesības un darbojoties daudzpusējās iestādēs, jo īpaši ANO sistēmā, un citu partneru aicināšanu sadarboties šo centienu īstenošanā;
- C. tā kā cīņā pret starptautisko terorismu ir jāuzsver, cik svarīgi ir pilnībā ievērot starptautiskajos tiesību aktos un līgumos noteiktās cilvēktiesības un pamatbrīvības un nodrošināt proporcionalitāti, kā tas paredzēts Eiropas Konvencijā par cilvēktiesībām un Eiropas Savienības Pamattiesību hartā;
- D. tā kā stipras un stabilas transatlantiskās attiecības var dot izšķirošu ieguldījumu vispārējās pārvaldības veicināšanā un uzlabot starptautisko organizāciju efektivitāti;
- E. tā kā Transatlantiskās ekonomikas padomes (TEP) un Transatlantiskās enerģētikas padomes darba mērķis ir uzlabot transatlantiskā tirgus darbību, kas sekmē ekonomikas izaugsmi, ilgtspējīgu attīstību un sociālo taisnīgumu;
- F. tā kā ES un ASV ir kopīgi atbildīgas par to, lai panāktu, ka decembrī Kankunā paredzētajā ANO Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām *COP/MOP* sanāksmē tiek pieņemtas vispārējās saistības klimata pārmaiņu jomā,

Vispārējās pārvaldības problēmas

1. uzsver nepieciešamību izveidot tālejošu, vērienīgu un juridiski saistošu režīmu siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanai laika posmā pēc 2012. gada; ierosina izstrādāt Jauno zaļo vienošanos attiecībā uz ieguldījumiem un apmaiņu ar tehnoloģiju enerģijas ietaupījumu un atjaunojamās enerģijas tehnoloģiju jomā un vienoties par atbilstīgu finansējuma līmeni klimata pārmaiņu mazināšanai un pielāgošanai jaunattīstības valstīs;
2. aicina abus partnerus palielināt centienus pabeigt ANO reformu programmu, tostarp ANO Drošības padomes un citu globālās sistēmas daudzpusējo forumu reformu;
3. aicina abus partnerus par politikas prioritāti noteikt cilvēktiesību ievērošanas savā teritorijā un pasaulē; uzsver, ka ir jāpastiprina koordinēšana preventīvās un krīžu diplomātijas jomā; aicina ASV administrāciju ratificēt un pieņemt Starptautiskās Krimināltiesas Romas statūtus;

Aizsardzība, ieroču kontrole, kodolieroču neizplatīšana un drošības jautājumi

4. ņem vērā 2010. gada 19.–20. novembrī Lisabonā paredzēto NATO samitu un darbu, kas paveikts, lai vienotos par jaunu stratēģisko koncepciju; mudina valstu un valdību vadītājus par prioritāti noteikt kodolatbrūņošanas un konvencionālo ieroču kontroli un noraidīt priekšlikumus, kuros pausts aicinājums izveidot atsevišķu NATO pretraķešu aizsardzības sistēmu; augstu vērtē iespēju EDSO samitā veicināt centienus izstrādāt EDSO reģiona drošības kopienas hartu; aicina ANO ietvaros izstrādāt jaunu vispārēju drošības sistēmu;
5. atzinīgi vērtē ASV valdības 2010. gada janvāra lēmumu iecelt īpašo sūtni saistībā ar Līgumu par konvencionālajiem bruņotajiem spēkiem Eiropā un prezidenta B. Obamas un D. Medvedeva 2010. gada jūnija deklarāciju par konvencionālo ieroču kontroli un Konvencionālo bruņoto spēku līgumu nākotnē; atzinīgi vērtē ASV un Krievijas vienošanos par jaunu Stratēģisko ieroču samazināšanas līgumu un pauž pārliecību, ka to apstiprinās ASV Senāta;
6. atgādina par NATO alianses deklarāciju par kodolieročiem, ko pieņēma Strasbūrā 2009. gada aprīlī; aicina ASV valdību un ES dalībvalstis vienoties par skaidru NATO apņemšanos darboties, lai pasauli atbrīvotu no kodolieročiem; mudina ASV apspriest ar Krieviju taktiskā kodolbruņojuma izvešanu no Eiropas; mudina ES dalībvalstis pašām spert konkrētus soļus pretī kodolatbrūņošanai atbilstīgi vienošanai, kas tika panākta 2010. gada KNL pārskatīšanas konferencē, un izbeigt NATO kodolieroču kopīgās izmantošanas koncepciju, lai liecinātu par stingru atbalstu Kodolieroču neizplatīšanas līguma režīma atbalstam;
7. atzinīgi vērtē 2010. gada aprīlī notikušā Kodolieroču drošības samita rezultātus, kur tika uzsvērts, cik svarīgi ir pasaulē novērst kodolterorismu un četros gados panākt visu nedrošo kodolmateriālu drošību un vienoties par Darba plānu pašreizējo kodoldrošības nolīgumu un programmu uzlabošanai un vispārējai piemērošanai; atbalsta atsevišķu valstu sāktās iniciatīvas, ar kurām uzlabo iekšējo drošību valstī, un mudina citas valstis sekot šim piemēram; atgādina, ka kodolenerģija jau pēc savas dabas ir divējādi izmantojama tehnoloģija un tādēļ pat kodoltehnoloģijas veicināšana un eksports „civilām” vajadzībām

ir saistīti ar risku izplatīt masu iznīcināšanas ieročus; atgādina, ka patlaban vairāk nekā 40 valstis strādā pie kodolprogrammu izveides un ka vairākas no šīm valstīm atrodas krīzes skartos reģionos, piemēram, Tuvajos un Vidējos Austrumos;

- atgādina par ciešāku sadarbību starp NATO un ES krīžu vadības jomā attiecībā uz Balkānu reģioniem un Somālijas pussalu; atzinīgi vērtē labo sadarbību starp *NATO KFOR* un ES tiesiskuma un policijas misiju *EULEX* Kosovā; ņem vērā to, ka pie Somālijas pussalas krastiem darbojas divas misijas, kuru mērķis ir apkarot pirātismu; pieprasa, lai ES un NATO pārliecinātos, ka *ATALANTA* un operācijas *Ocean Shield*, ko vada taktiskā grupas 508, darbības jomas nepārklātos un neradītu liekas koordinēšanas problēmas; aicina abas puses mācīties no šīs pieredzes, lai turpmāk ciešāk sadarbotos krīžu vadības jomā;

Starptautiskā sadarbība

- atkārtoti pauž viedokli, cik svarīgi ir, lai abi partneri savstarpējas uzticības un pārredzamības gaisotnē veicinātu saskaņotu pieeju to īstenotajai politikai attiecībā uz Irānu, Irāku, Afganistānu un Pakistānu; uzskata, ka ir jānovērtē pēdējo desmit gadu laikā gūtā pieredze attiecībā uz militāro spēku izmantošanu tādās valstīs kā Afganistāna un Irāka; aicina ES un ASV turpināt darbu pie tādas visaptverošas globālas stratēģijas izstrādes, kas atbalsta sociālekonomisku un ilgtspējīgu attīstību, jo īpaši uzsverot sieviešu līdzdalības palielināšanu;
- atzinīgi vērtē citu G20 valstu iesaistīšanos reģionālās stabilitātes un sadarbības veicināšanā, jo īpaši attiecībā uz Irānu, Tuvajiem un Vidējiem Austrumiem un Korejas pussalu; pauž savu mērķi samazināt konfliktus Vidusjūras reģionā un šajā sakarībā uzskata, ka Turcijai tā īstenošanā ir ārkārtīgi liela nozīme; uzsver, ka ES robežojas ar daudzām islāma valstīm; tādēļ atzinīgi vērtē prezidenta B. Obamas runu Kairā un atbalsta daudz aktīvāku politiku saikņu veidošanai ar islāma pasauli;
- atzinīgi vērtē prezidenta B. Obamas un ASV administrācijas centienus atjaunot Tuvo Austrumu miera procesu; pauž nožēlu par Izraēlas valdības lēmumu nepagarināt moratoriju attiecībā uz apmetņu būvniecību un aicina ASV un ES pielikt visas pūles, lai abas puses atkal sāktu tiešas miera sarunas starp Izraēlu un Palestīnu ar mērķi panākt visaptverošu vienošanos, kas izbeigs šo konfliktu un 1967. gadā uzsāktu okupāciju; šīs sarunas radīs iespēju izveidoties neatkarīgai, demokrātiskai, dzīvotspējīgai Palestīnas valstij, kas mierā un drošībā pastāvēs blakus Izraēlai un citām tās kaimiņvalstīm; mudina Eiropas Savienību uzņemties daudz aktīvāku lomu, arī Tuvo Austrumu kvarteta ietvaros, un šajā sakarībā aicina, lai Eiropa daudz aktīvāk sadarbotos ar Sīriju un Libānu;

Finanšu stabilitāte un starptautiskā regulējuma arbitrāža

- uzsver, ka vēl arvien ir iespējami finanšu un monetārie satricinājumi, var notikt parādsaistību samazināšana un atkārtoties kredītēšanas krīze; šajā sakarībā uzsver, ka saskaņotai makroekonomikas politikai ir būtiska nozīme, lai panāktu ilgtspējīgu globālās ekonomikas atlabšanu;
- uzsver, cik būtiski ir saistībā ar jaunizveidotās Eiropas Sistēmisko risku kolēģijas un Finanšu uzraudzības komitejas darbību īstenot koordinētu pieeju tādu finanšu iestāžu

definēšanai, regulēšanai un uzraudzībai, kuras ir pārāk nozīmīgas, lai pieļautu to bankrotu (*too big to fail*);

14. uzsver, ka svarīgi ir panākt grāmatvedības standartu salīdzināmību, lai saglabātu līdzvērtīgus konkurences apstākļus un nodrošinātu datu salīdzināmību pasaules mērogā; ierosina izveidot sabiedrisku un demokrātiski kontrolētu starptautisku grāmatvedības standartu struktūrvienību, lai jo īpaši novērstu atšķirības ES un ASV grāmatvedības standartos, kas rada draudus finanšu stabilitātei;
15. uzstāj, ka ir nepieciešams visaptverošs Bāzele III nolīgums, paredzot tajā sistēmiskām finanšu iestādēm pieļaujamo aizņemto līdzekļu īpatsvaru, papildu kapitāla prasības, likviditātes pārvaldības standartus un maksimālo lielumu prēmijām un dividendēm, kas mudina uzņemties riskus; uzsver, ka ar Bāzeli III ir pilnībā jāizbeidz ārzonu finanšu struktūru pastāvēšana; pauž nožēlu par to, ka panāktajā sākotnējā vienošanā paredzētais pārejas periods ir pārāk garš, bet kapitāla palielinājumi nav pietiekami, ņemot vērā pēdējās finanšu krīzes izraisītos dramatiskos satricinājumus;
16. uzsver, ka vienā jurisdikcijā panāktajiem reglamentējošiem standartiem ir jākalpo par kritēriju citai jurisdikcijai, tādējādi nepārtraukti pilnveidojot starptautiskos finanšu noteikumus, jo īpaši attiecībā uz ārpusbiržas atvasinājumu klīringu, kredītreitinga aģentūru regulējumu, alternatīviem ieguldījumu fondiem, īsās pozīcijas tirgošanu un neizpildīto kredītsaistību mijmaiņas darījumiem;

Enerģētikas politika un tehniskā sadarbība

17. mudina ES un ASV Enerģētikas padomi strādāt pie enerģētikas stratēģiju saskaņošanas, atbalstot enerģijas avotu un piegādes maršrutu diversifikāciju un tādu ekonomiku veicināšanu, kas balstās uz atjaunojamiem enerģijas avotiem, ir ekoloģiski efektīvas un spējīgas radīt miljoniem jaunu zaļu darba vietu; aicina abas puses panākt maksimālu konverģenci, īstenojot ilgtspējības kritērijus dažādiem agrodeģvielas veidiem, arī tiem, kas tieši vai netieši ietekmē siltumnīcefekta gāzu emisijas;
18. uzsver, ka atbilstīga politika attiecībā uz izejmateriāliem un retzemju metāliem ir būtiska ASV un ES ekonomikas ilgtspējīgai attīstībai un tehnoloģiskajam progresam; prasa sekmēt ASV un ES sadarbību, jo īpaši informācijas veidošanas un apmaiņas jomā, kā arī saistībā ar pētniecību un izstrādi tādu izejmateriālu atbildīgu ieguvī, kas savstarpēji atzīti par kritiski nozīmīgiem, un šo materiālu apstrādi, izmantošanu, atgūšanu, otrreizējo pārstrādi un aizstāšanu, jo īpaši attiecībā uz retzemju metāliem;
19. ir ieinteresēts noskaidrot slānekļa gāzes resursu potenciālu Eiropā, jo tie varētu būt vietējais enerģijas avots, un mēģināt no ASV pieredzes, tostarp no vides dimensijas slānekļa gāzes izstrādē;

Transatlantiskā ekonomiskā sadarbība

20. uzsver, ka ciešāka transatlantiskā partnerība nolūkā uzlabot transatlantiskā tirgus darbību, pamatojoties uz sociālās tirgus ekonomikas principu, ir svarīgs instruments, ar ko ietekmēt globalizāciju un risināt globālās ekonomikas un sociālās krīzes;

21. atzinīgi vērtē apsvērumus piešķirt TEP konkrētas pilnvaras stratēģiskās ekonomiskās politikas koordinēšanai, jo īpaši attiecībā uz jautājumiem, kas saistīti ar G20 procesu; tomēr atgādina, ka uzticot TEP jaunus uzdevumus, ir rūpīgi jāapsver, vai tie netraucēs tās darbu pie risinājumu meklēšanas konkrētām problēmām transatlantiskajā politiskajā darba kārtībā, piemēram, saistībā ar finanšu tirgu, zaļās ekonomikas, digitālās darba kārtības, augsto tehnoloģiju un inovāciju politiku. Šajā sakarībā atzinīgi vērtē inovatīvā dialoga izveidi un aicina abas puses inovatīvas rīcības partnerībā iesaistīt augsta līmeņa pārstāvjus;
22. vēlreiz aicina ES un ASV vadību, kā arī TEP līdzpriekšsēdētājus ņemt vērā izšķirošo nozīmi, kāda ir likumdevējiem, lai nodrošinātu TEP sekmīgu darbību; mudina viņus TEP darbā pilnībā un tieši iesaistīt Transatlantiskā likumdevēju dialoga pārstāvjus, jo likumdevēji kopīgi ar savām attiecīgajām izpildstrukturām ir atbildīgi par daudzu TEP lēmumu ieviešanu un pārraudzību;
23. atzinīgi vērtē to, ka TEP padomdevēji ir daudzas ieinteresētās personas, tostarp uzņēmējdarbības pārstāvji, un vēlreiz aicina zināmu ietekmi atvēlēt arodbiedrību pārstāvjiem abās Atlantijas okeāna pusēs, lai pilnībā ņemtu vērā sociālo jomu; aicina padomdevēju grupā iekļaut Transatlantiskā nodarbinātības dialoga un Transatlantiskā enerģētikas dialoga vadītājus;
24. atgādina par Pitsburgas G-20 sanāksmes deklarācijā pausto atzinumu, ka finanšu krīzes saknes ir meklējamas globālās tirdzniecības nelīdzsvarotībā un ka ir jāsāk savstarpēji izvērtēt valstu tirdzniecības politikas nostādnes; aicina abas puses atzīt tirdzniecības politikas saikni ar izredzēm panākt vispārēju finanšu stabilitāti un to, ka vadošās ekonomikas godīgi nosaka valūtas maiņas kursus; aicina izstrādāt jaunu PTO darba kārtību, lai pieņemtu vispārējus tirdzniecības noteikumus ar mērķi novērst finanšu krīzes, noteikt valūtas maiņas kursus, mazināt nabadzību un klimata pārmaiņu ietekmi;
25. pauž atzīni abām pusēm par to, ka tās vienojās par principiem, kas varētu palīdzēt nodrošināt ilgtspējīgu globālās tirdzniecības līdzsvaru, tostarp īstenojot pasākumus, kuri atturētu no orientēšanās un pārāk agresīvu eksporta politiku, saistošus sociālus standartus, pret dempingu vērsto noteikumu pārstrādāšanu, iekļaujot tajos vides degradācijas jautājumu, kritēriju un robežlielumu noteikšanu finanšu pakalpojumu tirdzniecības liberalizācijai, aizliegumu subsidēt lauksaimniecības produkcijas eksportu un kritērijus ārvalstu ieguldījumiem pārtikas ražošanas un piegādes nozarēs;
26. uzskata, ka abu pušu dialogā būtu jāiekļauj jautājums par spekulācijas samazināšanu preču tirgos, jo šī spekulācija bija viens no faktoriem, kas pēdējā laikā izraisīja ārkārtīgi lielas pārtikas cenu svārstības; šajā sakarībā atgādina par nepieciešamību atturēt spekulantus no viņu piekoptās prakses izvēlēties vienu no dažādām regulatīvajām sistēmām un no centieniem atjaunot nestabilitāti, veicot preču tirgos plašas spekulatīvas darbības; atzinīgi vērtē abu pušu nesen pieņemtos tiesību aktus nolūkā panākt tirgu lielāku pārredzamību un ierobežot spekulatīvu rīcību;
27. uzskata, ka ir svarīgi sākt dialogu par jauniem pārtikas produktiem un jaunu tehnoloģiju izmantošanu pārtikas ražošanā, jo īpaši attiecībā uz klonēšanas izmantošanu dzīvnieku selekcijā;

28. nosoda „ceļošanas veicināšanu” un administratīvo maksu ieviešanu, elektroniski piešķirot ceļošanas atļaujas (*ESTA*) ES pilsoņiem, kuri ceļo uz ASV, un šādas sistēmas ieviešanu uzskata par regresīvu pasākumu, kas noved pie vīzu režīma atjaunošanas, kā arī nosoda Rumānijas, Polijas, Bulgārijas un Kipras izslēgšanu no vīzu režīma atcelšanas programmas, kas diskriminē dažādu ES valstu pilsoņus, un atkārtoti aicina Komisiju nekavējoties risināt šo jautājumu, tostarp paredzot iespēju līdzīgu režīmu piemērot attiecībā uz ASV;

Pamattiesības un drošība

29. aicina ASV iestādes un Komisiju vēl vairāk pastiprināt sadarbību datu aizsardzības jomā; atgādina, ka viens no ES darbības pamatprincipiem ir tiesiskums un ka visos gadījumos, kad Eiropas personu datus pārsūta trešām valstīm drošības apsvērumu dēļ, ir jābūt procesuālām garantijām un tiesībām vērsties tiesā;

30. atzinīgi vērtē darbu, gatavojot transatlantisku pamat nolīgumu par personas datu aizsardzību, kad šos datus saistībā ar policijas un tiešu iestāžu sadarbību pārsūta un apstrādā, lai novērstu noziedzīgus nodarījumus, izmeklētu tos vai arī tiesātu par šādiem nodarījumiem, tostarp terorismu; uzsver, ka piemērojamas datu aizsardzības tiesības abās Atlantijas okeānā pusēs ir būtiskas, lai pieņemtu jebkādu nolīgumu par datu apmaiņu ar ASV, tostarp plānoto jauno nolīgumu par apmaiņu ar pasažieru datu reģistra (PDR) datiem; uzskata, ka drīzumā paredzētā ES datu aizsardzības direktīvas pārskatīšana dos jaunu stimulu transatlantiskajam dialogam par privātumu un datu aizsardzību sabiedriskajā un privātajā sektorā, un tā būs vērsta uz aizsardzības līmeņa uzlabošanu;

31. atkārtoti aicina ASV atcelt nāvessodu;

32. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, ASV Kongresam, Transatlantiskā likumdevēju dialoga (TLD) līdzpriekšsēdētājiem, kā arī Transatlantiskās Ekonomikas padomes līdzpriekšsēdētājiem un sekretariātam.